
Stuurgroep Governance Havenschap Moerdijk
t.a.v. de voorzitter, de heer L.W.L. Pauli

onze ref. RvdK/-/10044882

uw ref. -

inzake Verzelfstandiging havenbedrijf Moerdijk
verklaring juridische werkzaamheden

R. van de Klashorst

advocaat

t (070) 515 38 47

r.vandeklashorst@pelsrijcken.nl

19 mei 2016

Geachte heer Pauli,

- 1 U heeft gevraagd om een verklaring over (de resultaten van) de werkzaamheden van Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn ("Pels Rijcken") als juridisch adviseur bij het project genaamd Uitwerking Governance Havenschap Moerdijk ("Project"). Die verklaring zal worden gevoegd bij het binnenkort in te dienen voorstel aan de raad van de gemeente Moerdijk en de staten van de provincie Noord-Brabant in verband met dat Project.
- 2 Voorafgaand aan de betrokkenheid van Pels Rijcken, is geconstateerd dat aanpassing van de bestuurlijke inrichting van het Havenschap Moerdijk ("GR Havenschap") noodzakelijk is om de beoogde ontwikkeling te kunnen realiseren van het havenbedrijf van Moerdijk ("Havenbedrijf"). Die aanpassing leidt er toe dat alle bedrijfsactiviteiten en vermogensbestanddelen van GR Havenschap worden overgedragen aan en ingebracht in een op te richten naamloze vennootschap, genaamd Havenbedrijf Moerdijk NV, terwijl GR Havenschap in aangepaste vorm in stand blijft voor het waarborgen van de financiering van Havenbedrijf Moerdijk NV. Een en ander blijkt uit de Notitie Herijking governance Havenschap Moerdijk van december 2014.
- 3 De werkzaamheden van Pels Rijcken zijn gestart in januari 2015.

- 4 Deze verklaring is gebaseerd naar de stand van zaken per 19 mei 2016 en op de veronderstelling dat vrijstelling zal worden verleend voor het betalen van overdrachtsbelasting voortvloeiend uit de overgang van onroerende zaken van GR Havenschap naar Havenbedrijf Moerdijk NV.
- 5 Pels Rijcken heeft als juridisch adviseur gewerkt voor de drie betrokken partijen gezamenlijk, te weten GR Havenschap, de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant. In dat verband heeft Pels Rijcken niet de belangen van één van die partijen laten prevaleren boven de belangen van de andere partijen, maar steeds de belangen van de drie partijen gelijkelijk als richtinggevend aangemerkt. Daarbij heeft Pels Rijcken er voor gezorgd de drie partijen gelijk en gelijktijdig te informeren.
- 6 Pels Rijcken heeft de werkzaamheden in het Project uitgevoerd met ervaren juristen, zowel vanuit het notariaat als de advocatuur, met relevante kennis en ervaring op het juridisch gebied waar op dat moment inzet noodzakelijk of nuttig was. Daarnaast hebben ik en mijn kantoorgenoten bijeenkomsten bijgewoond van de voor het Project ingerichte financiële werkgroep, het kernteam en de stuurgroep. Verder heeft Steven van Dijk, naar aanleiding van de eerste en de tweede voortgangsrapportage over het Project, aan een commissie van de raad respectievelijk van de staten een technische toelichting gegeven op juridische onderdelen van het Project.
- 7 De werkzaamheden van Pels Rijcken hebben vooral bestaan uit het doen van voorstellen voor de wijze van uitwerking van de governance van het Havenschap Moerdijk en de beoogde NV, alsmede het geven van mondeling advies en schriftelijk advies daarover. Daartoe behoort het advies van 23 juli 2015 over enkele belangrijke thema's met betrekking tot de uitwerking van de beoogde verzelfstandiging van het Havenbedrijf van GR Havenschap naar Havenbedrijf Moerdijk NV. Dat advies is met de eerste voortgangsrapportage verstrekt aan de raad en de staten.
- 8 Bij de werkzaamheden heeft Pels Rijcken onder meer het navolgende normatieve juridisch kader in acht genomen:
- *Ondernemingsrecht en Corporate Governance*. Dit is van belang geweest bij de inrichting van de governance van GR Havenschap en Havenbedrijf Moerdijk NV, en bij het bewaken van de gelijke zeggenschap van de gemeente en de provincie over het Havenbedrijf en met het inrichten van de structuur ter facilitering van een toekomstige participatie van derden in Havenbedrijf Moerdijk NV.
  - *Staatsrecht*. Dit is relevant geweest bij de herinrichting van GR Havenschap tot een bedrijfsvoeringsorganisatie. Ook is dit aan de orde gekomen bij het vaststellen welke besluiten door welke organen van de betrokken partijen genomen dienen te worden om uitvoering te kunnen geven aan de verzelfstandiging van het Havenbedrijf en de daarmee verband houdende herinrichting van GR Havenschap.
  - *Aanbestedingsrecht*. Dit is relevant geweest voor de (on)mogelijkheden tot het onderhands verlenen van opdrachten door de gemeente aan Havenbedrijf

Moerdijk NV, bijvoorbeeld in verband met de uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot beheer en onderhoud van de riolering gelegen in het beheergebied van die NV.

- *Normatief kader van financiering en zekerheden.* Dit is vooral aan de orde geweest bij de inrichting van de financiering van het Havenbedrijf, waarbij de bancaire relatie van GR Havenschap met banken in stand blijft en GR Havenschap de daaruit verkregen financiële middelen doorleent aan Havenbedrijf Moerdijk NV. Daarnaast is dit normatief kader aan de orde geweest bij het bepalen van de positie van die NV met betrekking tot de gronden gelegen op het beheergebied van die NV, met waarborgen voor GR Havenschap dat die gronden behouden blijven voor het exploiteren van een havenbedrijf indien sprake zou zijn van insolventie van Havenbedrijf Moerdijk NV.
- *Normatief kader van staatssteun.* Dit is relevant geweest voor het laten voldoen van de financiering door GR Havenschap aan Havenbedrijf Moerdijk NV aan het normatief kader van staatssteun.
- *Contractenrecht.* Dit is vooral aan de orde geweest bij het opstellen van overeenkomsten, zoals hieronder vermeld.

9 Pels Rijcken heeft geen fiscaal advies gegeven.

10 Mede op basis van de advisering van Pels Rijcken hebben de gemeente, de provincie en het havenschap besluiten genomen en keuzes gemaakt over de wijze van uitwerking van de Governance Havenschap Moerdijk. De partijen hebben daarbij niet alleen de door Pels Rijcken gegeven juridisch adviezen betrokken, maar ook adviezen van andere externe adviseurs en eigen specialisten. Op basis van door de drie partijen genomen besluiten en gemaakte keuzen, heeft Pels Rijcken juridische documentatie ten behoeve van het Project opgesteld. Het gaat om de navolgende documenten:

- *Overeenkomst tot verzelfstandiging.* In deze overeenkomst zijn de achtergrond, de uitgangspunten, procedurele aspecten en kaders vastgelegd van het Project en de nadere uitwerking daarvoor door de uitplaatsing van het Havenbedrijf van GR Havenschap naar Havenbedrijf Moerdijk NV.
- *Akte van oprichting van Havenbedrijf Moerdijk NV tevens statuten van de NV.* Met deze akte wordt Havenbedrijf Moerdijk NV opgericht. Tevens is in die akte vastgelegd welk doel de NV heeft, hoe haar aandelenkapitaal is samengesteld, welke vennootschapsrechtelijke organen de NV heeft en welke bevoegdheden ieder van die organen heeft.
- *Directiereglement.* In dit reglement zijn nadere regels vastgelegd over de besluitvorming en werkwijze van de directie van Havenbedrijf Moerdijk NV, aanvullend op hetgeen in de statuten van de NV daarover is vastgelegd.
- *Reglement RvC.* In dit reglement zijn nadere regels vastgelegd over de besluitvorming en werkwijze van de raad van commissarissen van Havenbedrijf Moerdijk NV, aanvullend op hetgeen in de statuten van die NV daarover is vastgelegd.
- *Profielchets RvC.* Dit document is opgesteld ten behoeve van de personele invulling van de raad van commissarissen van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

- *Aandeelhoudersbesluit.* Met dit besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders van Havenbedrijf Moerdijk NV, te nemen onmiddellijk ná oprichting van die NV, worden bovenstaande reglementen, de profielschets van de RvC en enkele andere documenten vastgesteld. Daarmee verkrijgen die documenten vennootschapsrechtelijke werking.
- *Inbrengovereenkomst.* In dit document is vastgelegd hoe de verzelfstandiging van het Havenbedrijf van GR Havenschap naar Havenbedrijf Moerdijk NV zal plaatsvinden, door een beschrijving van de vermogensbestanddelen die GR Havenschap zal inbrengen in Havenbedrijf Moerdijk NV ter storting in natura op de aandelen die bij de oprichting van Havenbedrijf Moerdijk NV geplaatst worden bij GR Havenschap. Daarbij is ook beschreven de wijze van die inbreng en welke waarde die inbreng heeft.
- *Term Sheet Rioleringsovereenkomst.* In dit document is op hoofdlijnen beschreven welke afspraken de gemeente Moerdijk en Havenbedrijf Moerdijk NV zullen maken, ingaande per het moment van verzelfstandiging van het Havenbedrijf, over de invulling van de wettelijke zorgplicht van de gemeente met betrekking tot de riolering, ook voor het beheergebied van de NV, door het laten beheren en onderhouden van die riolering door de NV.
- *Kredietovereenkomst.* In deze overeenkomst zijn afspraken vastgelegd over de wijze van financiering van het Havenbedrijf Moerdijk NV door GR Havenschap, uitgaande van het voorzetten van de bancaire relatie van GR Havenschap met banken voor de huidige financieringsbehoefte van het Havenbedrijf. Het akkoord van de banken is gegeven in de veronderstelling dat de financiering vooralsnog via GR Havenschap blijft lopen.
- *Gemeenschappelijke regeling van bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk, met bijbehorende Volmacht.* Met de geheel gewijzigde regeling voor GR Havenschap is invulling gegeven aan de gewijzigde taak van GR Havenschap als gevolg van de verzelfstandiging van het Havenbedrijf van GR Havenschap naar Havenbedrijf Moerdijk NV. Verder is met de volmacht invulling gegeven aan de wens dat functionarissen van zowel de gemeente als de provincie aandeelhoudersrechten in Havenbedrijf Moerdijk NV uitoefenen op de door GR Havenschap gehouden aandelen in die NV.

11 Met het geven van adviezen en het opstellen van documentatie heeft het team van Pels Rijcken naar mijn waarneming op zeer adequate wijze invulling gegeven aan de wens van de provincie, de gemeente en het havenschap tot het uitwerken van de te wijzigen Governance Havenschap Moerdijk, volledig in overeenstemming met de ter zake relevante wet- en regelgeving en de belangen van alle betrokken partijen. De drie betrokken partijen hebben naar mijn waarneming tot dusverre op verantwoorde en adequate wijze de adviezen van Pels Rijcken betrokken en laten gelden bij hun afwegingen en besluiten over de inrichting van de te wijzigen Governance Havenschap Moerdijk.

datum 19 mei 2016
onze ref. RvdK/-/10044882

5/5

12 Tot zover een beschrijving van de werkzaamheden van Pels Rijcken bij het Project tot dusverre. Ik vertrouw u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.

R. van de Klashorst